

Nikolaj Zabolotski (Rusland), Gents Collectief van Poëzievertalers (vertaling)

* * *

O bomen, ga lezen Hesiodos' verzen,
Bewonder, jij lijsterbes, Ossians hymnen!
Natuur, jij hoeft heden het zwaard niet te heffen,
De schoolbel op Cú Chulainns schild moet je tillen,
Nog zingen geestdriftig de winden als barden,
Nog willen de berken van Morven niet zwijgen,
Op school zitten vogels en hazen in banken,
De negende muze daalt af naar de zwijnen.
O berken – net schoolmeisjes! Staakt uw gesnater,
Gedaan met dat springen, zwaai niet met de rokjes!
Hooft u hoe de waterval, bulderend, razend,
Het werkwoord vervoegt dwars door stormen en modder?
En hoort u niet hoe voor de spiegel van beken
Hoe onder het wilgenloof, klauwen van sparren,
Als Hamlet, maar kleiner, de sprinkhaan moet wenen,
Niet wetend hoe hij uit de wirwar moet raken?
Alweer nam jij, vrouwe natuur, mij te grazen,
Alweer heb je mij in de val laten lopen!
Ter wille waarvan loop ik weer als een dwaze,
Vandaag door de pletsende regen te dolen?
Hoe vaak heb jij, sloerie, mij al laten weten,
Dat hier, op de drempel van dood en verrotting
Geen plaats is voor dromen van eindeloos leven,
Het leven – een oogwenk, ziedaar wat ons lot is.
En ik heb jou altijd geloofd! Maar zolang als
Mijn ziel zich nog niet uit dit lichaam laat dringen,
Kan ik naar geen ander mirakel verlangen
Dan dat waarvan altijd mijn hart wil gaan zingen.
Wij mensen zijn gastheren van deze wereld,
Wij zijn ook haar wijzen en haar pedagogen,
Juist daarom zal Ossians lier weer gaan spelen,
Zij klinkt boven kreupelhout, nesten en holen.
Van oever tot oever, van einder tot einder,
Verdient kleine broer onze zorgen en lering,
En vlinders die zich in het zonlicht vermeien,
Gaan zitten op Socrates' kalende schedel.

1946

Cú Chulainn – figuur uit de Keltische mythologie, die in een van de Zangen van *Ossian* optreedt.
Morven is een fictief koninkrijk in de Highlands in de *Ossian*.

* * *

De ochtend heeft het dorp nog niet bereikt,
De tuin ligt nog in schaduwen verzonken,
Nog fonkelt onder zilvren maneschijn
Bevroren land van bomen en van stronken.

Wat komt de winter vroeg en twinkelend dit jaar!
De dag van gister was nog blauw en helder.
Maar in de nacht maakte de wind misbaar,
En hij bracht sneeuw en rijm over de velden.

Ik kijk verdiept in mijn gedachten door het raam:
Boven de daken van nabije huizen,
Omgeven door haar transparante vlam,
Begint de lome zon nu langzaamaan te rijzen.

De berken vormen een betoverende reeks,
Doen sneeuw opstuiven met hun dorre bezems.
De tuinen zijn in koud kristal gekleed,
De sneeuw heeft hun een wit gewaad gegeven.

En waakzaam staat naast mij de oude hond,
De sneeuw ligt nu als parelmoer te fonklen,
Met steeds meer kracht voel ik de hechte band
Tussen mijn ziel en deze koude ochtend.

Zo toont het gloren van een weidse winterdag,
Onder het lover van bevroren berken,
Aan ons, meer onbevangen en intenser nog,
De krachten die onze bezieling scherpen.

1946

DE VOORBIJGANGER

Vol onrust, van binnen bewogen,
Een muts op, met ransel bepakt,
Stapt traag een soldaat langs de sporen,
Alleen in het holst van de nacht.

De voorlaatste trein is vertrokken
Naar Nara, op dit late uur.
De maan schijnt, reeds hoog opgeklommen
Vanachter de rand van de schuur.

Dan slaat hij de weg naar de brug in,
En komt in het lentebos aan,
Waar dennen naar 't kerkhof zich buigen,
Als dromden de zielen tezaam.

Aan het eind van de laan ligt begraven,
Met linten bedekt, een piloot.
Een dode propeller siert stralend
Zijn grafmonument als een kroon.

En boven het dromerig lover,
In 't donkere hemelpaleis,
Is plots het moment aangebroken
Van rust die de zielen doorsnijdt,

Die wondere rust waarvoor immer,
Onrustig en eeuwig gehaast,
De levende ziel zal verstillen,
Van schaamte haar ogen neerslaan.

In knoppen die ruisend ontbotten,
In takken met rustig gekraak,
Daar raakt, aan de ogen onttrokken,
Met haar de piloot aan de praat.

Een lijf sleept zich voort langs de wegen,
Door duizenden zorgen bezwaard,
De onrust, de pijn in zijn leven,
Rent hem als een hond achterna.

1948

* * *

Late klaprozen staan te verdorren,
In hun vlucht krijzen kraanvogels schel,
De natuur in een ziekelijk donker
Is geen evenbeeld meer van zichzelf.

In de lege en kale alleeën,
Klinkt geritsel van wegwaaiend loof,
Zeg, waarom kan de kou jou niet deren,
Dwaal je rond met een onbedekt hoofd?

In de grillige, knokige bomen
Is het levende groen niet te zien.
Zeg me, wat is jou toch overkomen,
En wat is er gebeurd met je ziel?

Waarom heb je dit prachtige wezen,
Deze kostbare ziel laten gaan?
Zij ging zwerven alleen op de wereld,
En moet sterven heel ver hier vandaan.

Ook al heeft het huis wankele muren,
Ook al voert onze weg door een hel,
Geen verraad is zo zwaar te verduren,
Als verraad dat je pleegt aan jezelf.

1952

AFSCHEID VAN VRIENDEN

Met breedgerande hoed en lange jas,
En uw notitieboekjes met gedichten,
Bent u allang vergaan tot stof en as,
Als afgewaaide takken van sering.

U bent in 't land waar vaste vorm ontbreekt,
Waar alles is vermengd, vernield, gespleten,
De hemel door een aarden terp verbleekt
En waar de maan en sterren niet bewegen.

In vreemde, onbegrijpelijke taal
Zingt daar een koor geluidloze insecten,
Met in de hand een piepkleine lantaarn
Begroet de kevermens er zijn bekenden.

Is het er rustig, makkers van weleer?
Is alles al vergeten? Valt het zwaar ginds?
Nu zijn uw broeders – wortelstok en mier
En zuchten, grasjes, stofpilaartjes.

Nu zijn uw zusters – anjer en sering,
Bloemkelkjes, kuikens, spaanders, tepels,
En in uw taal is geen herinnering
Aan gindse broer die achter is gebleven.

Voor hem is nog geen plekje in dat land,
Waarheen u, licht als schaduw, ons ontglipte,
Met lange jas en hoed met brede rand,
En uw notitieboekjes vol gedichten.

Het **Gents Collectief van Poëzievertalers**, in 2001 opgericht door Thomas Langerak, bestaat uit (oud)medewerkers en oud-studenten van de Afdeling Slavistiek en Oost-Europakunde van de Universiteit Gent. Het collectief vertaalt poëzie van klassieke en hedendaagse Russische dichters. Het meest omvangrijke vertaalproject is de tweetalige uitgave van *Familiearchief*, een 'roman in gedichten' van de Russischtalige Joods-Oekraïense dichter Boris Chersonski (Amsterdam: Pegasus 2014).

Aan de vertaling van de gedichten van Nikolaj Zabolotski hebben de volgende leden van het collectief meegewerkt: Jan Debergh, Hubert De Vogelaere, Elisabeth Ghysels, Thomas Langerak, Geertrui Libbrecht, Lotte Loncin, Miriam Van hee, Jeannine Vereecken.